

Fàbrica de Cal Prat

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Carrer de la Fàbrica, Colònia Prat, 08692-Puig-reig
Emplaçament Colònia Prat

Coordenades:

Latitud: 41.98742
Longitud: 1.88613
UTM Est (X): 407733
UTM Nord (Y): 4648979

Classificació

Número de fitxa 08175 - 117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Popular Contemporani
Segle XIX-XX
Any 1871-75
Autoria de l'element: Francesc Joan Canals, mestre d'obres
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari 3663
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 7992001DG0479S0001OP
Fitxes associades:
[Resclosa i canal de Cal Prat](#)
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Descripció

La fàbrica de cal Prat està formada per un conjunt de construccions de diferents èpoques en les quals destaca especialment les dues naus rectangulars de tipus manchesterià construïdes entre finals el s. XIX i començaments del XX, i que, en estar disposades en paral·lel i unides per un pont, formen un carrer industrial. Les naus, construïdes amb pedra, presenten les característiques obertures amb grans finestral i portes perimetrats amb maó. La coberta, dues vessants, és de teula àrab amb elements vidrats a les cantoneres.

Francesc Joan Canals assaja en aquesta fàbrica un esquema que posteriorment va repetir i perfeccionar en Cal Casas i Cal Pons. Va concebre una estructura massissa amb parets bastant gruixudes, fetes de pedra del lloc i maó vist, les cobertes són fetes de teula àrab. La façana nord està composta per dues fileres de finestres en planta baixa i pis, sobre la que es disposa una cornisa i, sobre aquesta, s'ha construït un cos afegit formant un altre pis. En un lateral s'aixequen els edificis per a emmagatzemar la producció i el cotó.

Observacions:

Colònia Prat, S.L., la societat fundada a 1957 amb seu social en el municipi de Puig-reig, té com a objectiu la promoció i comercialització de diferents productes immobiliaris, bé en règim de lloguer o mitjançant la venda.

Història

Els orígens i l'aparició de la colònia de Cal Prat tenen com a protagonista la figura de Teodor Prat, un industrial de Sallent (Bages) que comprà, l'any 1870, els terrenys on a continuació construí una fàbrica de filats i teixits de cotó. El permís d'obres li arribà el 1871 i el berguedà Francesc Joan Canals, mestre d'obres, s'encarregà d'aixecar la fàbrica, els espais industrials annexos i els primers habitatges per als treballadors. Més endavant, la colònia s'amplià amb la construcció de més habitatges i els propietaris encarregaren, també, la construcció d'una església i d'una torre per al seu ús privat. La proximitat de Cal Prat amb el nucli de Puig-reig comportà que a la fàbrica hi treballés molta gent que no vivia als pisos construïts a la colònia, sinó al poble. Malgrat aquesta mà d'obra que no vivia al costat de la fàbrica, Cal Prat, lentament, també s'anà dotant de serveis i equipaments diversos per a ús dels treballadors.

A tocar de la carretera de Berga i del baixador del tren -Cal Prat tenia baixador propi del tren Manresa-Berga des de 1885-, hi havia un carrer amb una botiga i dues tavernes. Un carrer on, malgrat quedar fora del portal de la colònia, també vivien obrers. Entrant a l'espai original de la colònia, i després de travessar el portal, hi havia el carrer Nou -el primer que va disposar d'aigua corrent- i el carrer Gran, al final del qual hi havia la Cotxeria, un magatzem que havia servit, també, de teatre on representar els Pastorets i altres obres. A l'entrada de la plaça de la colònia hi havia l'hostal i la barberia. Tancant la plaça, hi havia l'església, la torre de l'amo, el xalet del mestre, el pis de la mestra, l'escola, el forn de pa i la rectoria. Al contrari de la majoria de colònies tèxtils del Berguedà, on el gruix dels treballadors provenien, a principis del segle XX, del camp, a Cal Prat, ja l'any 1905, només un 37% dels obrers procedien del món rural. La majoria eren treballadors de Puig-reig o gent amb experiència en altres colònies o fàbriques.

La fàbrica de Cal Prat es mantingué activa fins als anys noranta del segle XX, però el model de colònia industrial s'anà perdent abans de la crisi econòmica. A partir dels anys setanta molta gent ja abandonà la colònia per anar a viure, majoritàriament, a Puig-reig.

Bibliografia

SERRA, R. La colònia Prat, Parc Fluvial del Llobregat s/d.

VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

CABANA, Francesc (2006): La saga dels cotoners catalans, Barna, Ed. Proa

TEIXIDOR, E. I SERRA, R. (2010). Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya, Angle Ed.

